

Este de două ori în septemana: **Joi-a** și **Dominica**; era când va pretinde importantia materiei, va eși de trei sêu de patru ori în septemana.

Pretiu de prenumeratiune.

pentru Austria:
pe anu întregu 8 fl. v. a.
diurnitate de anu 4 fl. v. a.
patrariu 2 fl. v. a.
pentru Romania și străinatate:
„ anu întregu 12 fl. v. a.
diurnitate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. core-spondinti ai nostri, și de a dreptulu la Redactiune **Stationsgasse Nr. 1**, unde sunt și adresa și corespondintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea sêu expeditura; câte vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru **anuncio** și alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde câte 7 cr. pe linia; repetirile se facu cu pretiu scadutu. Pretiu timbrului câte 50 cr. pentru una data se antcipa.

Budapesta, in 9 dec. n. 1874

Astadi in cas'a Representantiloru s'a deschisu desbaterea asupr'a legii pentru indemnitate, adeca pentru indreptatirea guvernului magiaru, ca in decursulu primului patrariu alu anului viitoriu 1875, fiindu că bugetulu nu s'a potutu vota, sê redice dările și sê faca cheltuielile necesari dupa legea de estu anu.

Este acea lege, propusa de ministrulu finantieloru, carea in Comisiunea finantiară — la prim'a desbatere, respingendu-se, alarmă lumea prin temerea de crisa ministeriale și totu o data de sistema.

Intr'aceca partisanii guvernului din comisiune, la a două desbatere se socotira mai bine si votara pocit'a lege. Si acum aceea este la ordinea dilei in Camera.

Precandu din drépt'a numai ministrulu *Ghiczy* se redică intru aperiarea numitei legi, din stang'a siesse oratori dibaci o atacara in celu mai aprigu modu.

Stang'a considera votarea indreptarii guvernului d'a spesă și d'a redică dările și venitele — fora preliminaru, sêu adeca dupa preliminarulu de estu timpu, de unu *votu de incredere*, și atare o data cu capulu nu voesce sê acorde unui ministeriu, despre carele tiene că lucra a ruină patria totalmente!

Déca este adeveratu, că astadi dela o margine la alt'a a tierii numai plansete si vaierări se andu pentru greutatea sarcineloru publice și barbar'a, cu care aceste sarcine se impun și se essecuta; apoi atacurile și infruntările ce astadi se rostira asupra Ministeriului și partitei sale, dar mai vertosu asupra Ministrului de finantia *Colomanu Ghiczy*, fusera de o agerime fora asemenare!

Mane amar'a lupta se va continuă, dar capetulu totu va fi: *votarea intocmai precum sa cere!*

Este blastemulu politicele rele, că — urmata pe o cale mai multi ani, nu mai pôte returnă, ci trebuesê mërğa oblu spre prepadirea tierii! —

Din *Francia* merita sê notăm, că alegerile consiliariloru municipali, ce avura locu de curendu mai in tota tier'a, asiă dicundu mai tôte esira *republicans*; abiă cam a diecea parte se impartă între legitimisti, orleanisti și bonapartisti O dovêda, de cătu cere mai oclatante nu pôte fi cumca poporulu francesu întregu este pentru Republica —

In parlamentulu Germaniei din Berlinu septemana trecuta avura locu cele mai agere conflicte între *Bismark* și deputatii Alsatiei și Lorenei, pentru instructiunea publica; apoi între *Bismark* și centrulu catolicu, pentru stergerea postulu de legatu alu imperiului germanu langa pontificele, și — peste totu pentru persecutarea ecatolicismului. Acestu din urma conflictu a mersu pan' la scandalu!

In *Serbia* la desbaterea adresei ce raspunsu cuventulu de Tronu, ministerulu a fost atacatu pentru pasilanimitate și safacia de vecini cu o agerime atātu de cumplita, încātu — desi a invinsu cu 3 voturi, totusi si-a datu dimisiunea, care fū primita și apoi se numi altu *ministeriu sub presiedinti'a la Zumič*, ministrulu depuna acuma la interne. Acestu ministeriu sê astépta sê fie mai resolutu, mai liberale și mai activu — in intru si in afara. —

In *Romania* desckidindu-se corpurile legiutóric, din cuventulu de tron si raspunsurile pregatite atātu in Camera, cătu și in Senatu, s'ar imparea că tôte ar merge și ar prosperă de minune! Dare-ar Ddieu sê fie asiă; insa vocile ce resuna din tôte părțile, destépta in această privintia grele doioiele! —

Budapesta, in 9 dec. n. 1874.

Alegerea de archiepiscopu și metropolitu in Sibiu — de la inceputu si pan' la a două incheiere — a fost plina de episode interesanti in celu mai mare gradu instructive, dintre cari n'a lipsitu nice comiculu și tragi-comiculu, cu atātu mai pucinu intrig'a.

Nu este timpul d'a redică întregu velulu, intréga perdeu'a de pre sceneria;

dar potemu incredintiă, că — ajungendu acelu timpu și descriindu-se cu de amenuntulu procesulu internu și esternu, publiculu judecatoriu va avé placere și multumire de portarea conducătoriloru cauzei bisericesci nationali.

Déca contrarii sfortiendu-se se trudeau a ne duce la Cannae, pentru de a ne trecê prin jugulu caudinu, apoi — asiă credemu, că ei — pan'a nu-si ajunge scopulu, fusera pre-intempinati și paralisati de cunctatiunile lui *Caiu* și de agerimea junelui *Scipione*.

Regimulu magiaru și toti căti i-au secundatu, se vor feri a pretinde că ar fi invinsu asupr'a partitei liberali nationali, și — ei vor avé, a se multumi, că această partita între imprejurările defacia se retiene a cantă psalmulu de triumfu; pentru că invingerea și prin lege, și prin solidaritate și tactu, moderatiune și — resulatulu, a fost a ei.

Guvernulu magiaru din capulu loculu a pusu candidatur'a parintelui vicariu *Popea* — din *motive politice*, căci aci i este dominiulu; noi in momentul decisivu am pusu candidatur'a parintelui eppu *Popasu* si-lu aleseramu pe acest'a — din *motive ierarchice*, prin ce feceramu de dreptulu nostru straluci ca sórele printre noorii negrii ai stepanirii politice lumesci, astfelu compromitiendu-i tendintiele și influinti'a facia de biserică, de biseric'a santa a poporulu.

Neintarirea acelei alegeri a sigilatulu numai acestu adeveru; și — indaru foile domniloru scrisera că, *cauze de natura privata* ar fi fost motivulu respingerei primulu actu de alegere a congresulu, căci lumea intréga, conoscetoria de imprejurări, tiene, cauta sê tiene contrariulu!

Si — cum nu? Óre naltulu regimu magiaru, atunci candu redică pre secretarulu episcopescu *Olteanu* din Lugosiu in scaunulu vacante de acolo, și atunci, candu lu-naintă la celu din Oradea-mare atātu de bine dotatu, cu preterirea de atāti barbati *maturu, solidi, eruditi*, benemeritati de biserică, patria și natiune, căroru parintele *Olteanu* nu eră demnu sê li deslege incaltiamentele picioraloru, — óre atunci naltulu regimu magiaru — a cercatu, essaminatu și luat in consideratiune imprejurările de natura privata???

Sê nu mai crêda domni stepanitori, că — lumea este órba și că — li crede pe barba, la cuventu!

Repetimu: *Motive politice* au condusu pre guvernulu la candidarea parintelui *Popea*, (— dóra chiar fora contielegere cu acest'a; căci „Tel. Rom.“ de vr'o trei ani încóci destulu a probatu, ce bine calificati sunt matadorii lui, spre a face neposibile buna-intielegerea și solidaritatea între Romani!) *motive politice* au trebuit sê fie, pentru cari s'a denegatu intarirea alesulu metropolitu *Popasu*, și — apoi *motive politice*, pentru cari la alu doioiele actu de alegere, dupa-ce i s'a aretatu absolutmente grea alegerea parintelui *Popea*, puse candidatur'a parintelui *Mironu*.

Si — aci acú, facia de această evindinte tienuta și tendintia politica, vrendu-nevrendu trebui sê iee in consideratiune și partit'a noastră — politic'a, sê se lase condusa și ea de astfelu de motive. Adeca, — parintesculu guvernulu, prin trecut'a sa politica facia de noi, ne-a impinsu de pre basea noastră pura bisericesca și ne-a constrinsu, a-i opune motiveloru politice — consideratiuni și cautele politice. Aceste consideratiuni și cautele sunt, caracterisedie principal-

mente intréga decurgeréa actulu alu doioilea de alegere. Vom aminti numai trasurile mai batátóric la ochi.

Aperarea cu tóta energ'ia a dreptulu *formale* alu guvernului și resp. coronei, in siedinti'a de dominica, 29 nov. prin *Aless. Mocioni* și *V. Babesiu*, pentru scopulu d'a aretă cu atātu mai multu lips'a de tactu și de intieptiune politica, arbitriulu orbu și patimasu — in partea guvernulu magiaru.

Esprimerea de dorere la protocolu, pentru denegarea de intarire a alegeri nostre, essecutate cu stricta observare a legiloru.

Aducerea la cadere a parintelui eppu *Mironu*, ca candidatu sustienutu de guvernulu, in siedinti'a electorale de la 2 decemvre n. măcar că eră *uniculu candidatu* in combinatiune — fora rivalu, și cătra acest'a — nemedilocitu, dupa ce chiar se votase in *unanimitate* o *adresa de condolintia și simpatia catra parintele Popasu!*

Censurarea dupa aceea a demnulu d. eppu din punctele de vedere ale programei partitei liberali, și *candidarea și alegerea sa pe această basa.*

In fine — spedarea actulu de alegere *prin posta*, in locu de deputatiune, precum s'a urmatu pana aci, — dar cea-ce naltulu Regimu magiaru nu se vediu a apretiu! —

Nota bene. Portarea parintelui eppu *Romanu* in biserică nici de candu este eppu, nici mai nainte vr'o data, n'a fost de *directiune*, d'a ni desteptă temeri pentru drepturile si autonom'ia nostra bisericesca; d'alta parte cultur'a sa intelectuale și sociale pururia a afiatu reconoscintia publica din partea noastră; banuelele noastre facia de présanti'a sa au fost pentru unele slabitiuni, mai periculóse in eppulu Aradului, decâtu in metropolitulu, dar mai vertosu pentru relatiunile sale cu domni stepanitori; deci in această privintia aveamu a fi linisciti și — mai pre susu de tôte feriti de suspitiuni sêu insinuatiunea, că — *partit'a nationale liberale, cu totu cu program'a ei a cesu presiunei guvernului, capitulandu na'ntea vointiei acestuia și alegendu pe omulu lui.*

Si — aci deci s'a concentratu politic'a noastră, și aci ea, precum credemu, a triumfatu, a triumfatu — firesce intru atāt'a, pre cătu in asemenea imprejurări este cugetabile triumfulu.

Spre priceperea si apretuirea acestui adeveru, pentru asta data ajunge a observă, că — parintele *Metianu*, barbatalu de predilectiune alu celoru mai multi din partit'a liberala, între imprejurările actuali nici de cum nu voiă sê primésca candidatur'a la scaunulu metropolitu, și chiar pentru scrupulii sei multi din partita nu se potea decide, a-lu pune candidatu incontra voiei sale; ér altu-careva candidatu acceptabile partitei — nu se afiă, de óra-ce „Tel. Rom.“ și cu căti-va amici principali ai parintelui *Popèa*, prin atacurile facute congresulu și prin a-fronturile incontra partitei liberali, s'a ingrigitu a-lu departă pre acel'a de această ca ceriulu de pamentu!

Astfelu s'a intemplatu candidarea de alegerea parintelui *Mirone Romanulu* de archiepiscopu și metropolitu la scaunulu vacante din Sibiu. Partit'a noastră, carea in decursulu acestui alu doioilea actu s'a sporitu la 69 membri, dintre cari insa presinti au fost numai 60, a tienutu la o lalta ca ferulu, încātu scotiendu-se din ea cu sórtea 4, ér 6 folosindu-se de dreptulu ce eră rezervatu, d'a votă

albu, a datu acuratu 50 voturi pentru *Romanu*, la cari a mai accesu 1 din partea lui *Fauru*, și asiă impreuna 51, și 6 albe.

De asemenea insa compacta a fost și partit'a parintelui *Popèa*. Ea constă asta data din 35 deputati presinti, dintre cari 4 scotiendu-se cu sórtea, remasera cei 31, ce-i detera voturile.

Despre tôte acestea, precum am disu mai susu, astadi numai atinseramu; dar — la timpululu seu vom vorbi mai pe largu și lamuritu. —

Mai avemu numai inca a spune — ér numai pescurtu, că congresulu ordenariu dupa ce tienu vineri, sambata și dominica câte-va siedintie și regulă cele mai neamenabili, precum vom aretă la rondulu nostru, convingendu-se, că in acestu timpu de ierna, și dupa lungel frementări electorali — este cu nepotintia a tiené laolalta — nu congresulu întregu, ci nici măcar numerulu recerutu de 47 membri pentru pertractare valibile mai de parte a multeloru obiecte ce astépta deslegarea, in siedinti'a de dominica prin contielegere comuna se prorogă pana la tomn'a anului viitoriu.

Si asiă numai inca pentru instalarea noului Metropolitu se voru aduná, *precum speramu*, cătu mai curendu, membrii congresulu electorale, căti vor fi mai indemana, pentru d'a implini și această formalitate, prescisa de lege; — ér pre barbati de cugetare serioasa — acuma dupa-ce scaunulu metropolitu, cum se spera și doresce, pentru multi ani este implinitu, dar este devenitu in vacantia scaunulu episcopale din Aradu, acuma trebue sê-i preocupe cele mai zelóse și seriose ingrigiri pentru implinirea cătu mai curendu și cătu mai bine și a acestui scaunu. —

Clusiu, in 3 dec. n. 1874.

Legea electorale, numita „*novella*,” este sanctionata și publicata.

La votarea acestei legi in ambele case ale Dietei s'a adeveritu prin respicări din partea mai multora deputati magiari, a nume la §. 5, cumca ea este creata prin magiari pentru magiari, pentru elementulu magiaru, pentru magiarismu, in contra romaniloru special-minte. —

In siedinti'a Casei magnatiloru din 30 noemvre, contele *Keglevich B.* in a-probarea naltei corporatiuni constată cumca această corporatiune este *cea mai magiara ce pôte fi* și că n'are deci trebuintia de nici o reforma. Este acest'a o noua respicare că numai de magiarismu este ingrigirea in Diet'a tierii nostre.

Dupa acestea este evidente, că constitutiunea tierii din ce in ce se croiesce totu **numai pentru magiari și magiarismu.**

Are sê urme totusi prob'a și mai oclatante practica, adeca *conscrierea alegeitoriloru* dupa nou'a lege, apoi — rectificarea respect. nóu'a *arondare a cercuriloru electorali*, in fine *reform'a Casei magnatiloru.*

Déca acestea, precum dupa precedentie trebue sê se astepte, inca vor dovedi, că se lucra *numai pentru minoritatea patriei*, pentru magiari și magiarismu, apoi — nu ni va remané, decâtu a constatá in faci'a lumii sub tôte formele, că: *poporale nemagiare ale patriei, anume cele 2,700000 romani sunt scóse din constitutiune, expatriate, degradate la sórtea de eloti in vechiulu loru pamentu*

si acésta în a două diumetate a seculului XIX-lea, si prin acei fii ai patriei carora monarchia la 1867 a datu în mana sôrtea tierii si pre cari unu corifeu alu loru, ministrulu de culte de astadi, îi-a caracterisatu de — „barbari moderni.“

Cere va fi, va trebui sê fie urmarea sêu — tristele urmari vom desbte la timpul sêu; pana atunci ne rogâmu de toi Romanii cei cu minte, anima si intieleptiune sê pastredie o atitudine rezervata, observativa, indegetata de gravitatea situatiunii. *Mai multi îngrigiti.*

Fagetu, 26 nov 1874

(Alegerea municipalitatii) În 23 nov. n. se executâ si la noi alegerea alor 5 membri pentru reprezentantia cottsens, si anume în locul alor scosi prin sôrtele Acésta alegere e impreunata cu unele imprejurari instructive si caracteristice; de aceea si meritâsa fi canoscuta lumii romane.

Poporul, precum în alte parti, asiâ si pe la noi e vîrtima a nemiloseloru despoari de dvero p în barbarele executiuni contributiunali si judetiali, veni inse acut la rindu si uespoiarea lui de cele mai santo drepturi civili si inca într'unu modu — celu mai abusu dupa mine, sêu — precum s'a espresu unu ingamfatu deakistu, în modu elassicu si rafinatu —

S'au lasatu domni naibei, tiranii cesti mici de diosu, de doctrinele celoru de susu, fiindu ei mai minunati între santi! Acésta inventara adeca unu altu expediente, care li se pare cã accelerâia ajungerea scopului loru celu marisavu. Genialulu Szédan a recomandat colegloru sei slugi din triumviratulu Szokoly-Leitner et coditiele notari, a nu mai publicâ termenulu tienendei alegerei, ca si panacuma, ci abia tardiu, nôptea în preser'a al goriei, ér unor'a nici de câtu — sciti prin misculantia si, de a pitulicea ca nesci poltroni si veleitati!

Intru a inventâ medilôce asupritorie de poporu e famosu dlu Leitner, desi se gerédia a urmâ si imitâ — pre unulu — dôra celu mai bravu pretore desub curon'a s. Stefanu, pre neimitabilulu Antonescu.

In acestu chaosu apoi, nefindu incunoscintiatii cei mai necoruptibili, numai acésta s'au prezentatu, cari s'au lasatu trasi-impinsi de notarii comunali De aci urmâ o confusiune babilonicã în diu'a alegerei.

Dintre preoti si invetiatori se infacisara: I. Popescu, Cadriu, Dem. Iosifu, Stanciu, Olariu, Badiu Paulescu si Ciona, toti ceialati inse straluciau prin absentia loru, fiindu la nr. 20 de absentii, cari lasasera turmele loru — prâda lupiloru rapaci si feroci.

In mediloculu unei disordine, presedintele deschidendu siediintia de alegere, provoca sê se alega 4 barbati de înc edere. Inainte de a se alege iuse, bravulu preotu din Bujoru, Demetriu Iosifu, luâ cuventulu si protestâ sarbatorese contra abuseriloru si anomaliloru spunendu dloru verde în ochi, cã cu mintiun'a nu mai merge; apoi provocâ pre presied. sê disolve acésta adunare, ca un'a ce e nelegala, nepublicandu-se în modulu recerutu diu'a alegerei, ci numai nôptea trecuta, ba unor'a nici nu li s'a comunicatu, ci avisati numai prin amici, s'au prezentatu. Argumenteloru plausibili, presedintele raspunde francaamente, în unu tonu ce i tradã neurbanitatea, si cu unu dispretiu, cã nu vrea sê scie nemica de atare protestu, ci acel'a sê se faca la cinstit'a varmegiã!

Astu-feliu am ajunsu de protestulu, sub scrisu de mai multi alegatori, are sê se înainte la comisiunea verificatoria, facendu-se în elu zmintire despre tôie abuserile, nelegalitatile si refusarea pros. de a luã la protocolu cele petrecute.

Atragemu deci atentiunea P. T. dni membri dnu reprezentantia cottsens asupra acéstei alegerei nelegali, ca sê staruiesca nulificarea ei.

Dupa acestu incidinte, bravii preoti si invetiatori, parasira alegerea; poporului inse — încunguratu de urgia lumei. Szédan cu plâiesii sei fii constrinsu si fortiatu a primi siediutele, si astfelulu trabantii, amblandu priure alegatori, prin presiunea, corumperi si terorizari, asecurâ în invingerea misclesca, esirea din urna alu Fejér, Mik. Lukacs, Mik. Szédan Alex. Stefanovita, si János Petrovits, sêu dupa nativitatii, într'un ceru eschisivu romanu, s'au alesu: 2 magvari si unu romanu renegatu, 1 serbu si 1 romanu sêu în locul alor 2 bravi nationalisti si 3 deakisti scosi prin sôrte se alesera în reprezentantia cottsens *cinci peotari si nebrabici mamaluci!*

Eta dar poporul romanu — celu ce pörta sarcinele cele grele pe umeri colu ce cu sudorea si sangele sêu a sustienutu si sustiene tiera — elu prin amagirea si nesocotintia s'a priu nepasarea celoru eliamati a-lu îndreptã si a pune frenu abuseriloru domnâsi asiâ devino elu sclavulu istetiloru downi, ridicandu astu-feliu pe dusmanii si tiranii nostri seculari în carca-si, ca sê calareseca pe noi si mai de parto. —

Au dôra dela acésti ômeni straini, de la acésti poltroni, cari nu cunoscun altu impulsu

alu faptelor loru, de câtu egoismulu, marisavulu interesu materiale, si cari — numai din ambitiuni si vanitate, precum si din poft'a a se destinge naintea celoru de susu prin asuprirea poporului — au pasiau de atari, îndrãdela acostiã va sê astepteneamulu romanescu consolidarea si infiorirea cestui cotts, derangiatu în tôia privintia, de acésta sperâmu noi cã vor lucrã pentru fericirea Romanului!?

Unde am ajun-u! — Am decadiutu forte tare, candu Romanulu, omilutu si ingenunchiandu inaintea calcului ne-impacabilo. — ede a-si afã limanulu, mantuirea.

Preoti cu crucea în frunte si voi carturari romani de tôta classa nu intardiati asiâ multu a lumina poporulu, ca — facendu-lu odata sê si precêpa interesele sale — intru unu sufletu sê se apuce a paralisa pericolele ce i croiescu domni, si prin ast'a a face ca cei ce s'au insocitu cu nedreptatea si s'au servitu cu mintiun'a si de pecatu în contra adaverului si dreptatii, se devina preda peccatororu comise contra poporului!

Inca nu e tardiu; deci nu intardiati, cãci pe voi aro sê cadia blastomulu viitorime! —

Ve dieu aci anoi si voue celoru alesi la 23 nov., sê nu fii mandri de mandatele ce primireti, cãci sufletu natiunii romane e departe de la voi, deoace nici mâcar unulu dintre inteligentii si conducatori poporului au votatu cu voi, ci numai mass'a bruta, menata, sedusa si terorizata de satoliti si sbirii stepaniloru vostri, v'a indiestrata cu mandatu. —

In fine, recunoscun cã e vai si amaru de noi; dar mai vai si amaru va fi de voi degenarati fii ai nostri din castele straine, si de tôte slugile netrebnice a stepaniloru fora anima, candu va veni diu'a respatriii, cãci romanulu tiene mente! — *C. invet.*

Valeapai, Cottulu Carasiu, dec. 1874.

Nu odata am avutu nefericirea a me convinge, prin rapôrte în „Albina,“ cumca amplotiati romani, si mai alesu notari comunali, cari lucra la prosperarea, inaintarea si binele poporului, precum chiar staceia cari nu impedece poporulu în inaintare, — prin stepanirea cea mastera de astadi la o simpla denunciatiune a unui jude cercualu, ori la dorintia vr'unui impelitatulu dela comitatu — fara de ceva vina sunt suspinsi de la oficiu; se suspendu adeca de la oficiu toti acéi individi cari au simtieminte nobili, caracteru firmu, lucra pentru binele poporului, sunt cu respectu la lege, si-implenescu cu cea mai deplina acuratetia detorintiele loru de oficiali, si nu belescu poporulu, despoindu-lu de celu din urma fileriu. Pe de alta parte apoi notarii cari fa u pe voi a celoru de sus si tractediu ce omenii în modu barbaru sineumanu pana la dobitocia, despoindu pe tieranu prin violene si mintiunose uneltiri pana si de traitul vietiei, desi poporulu îi acusa si voiesce a scapã de ei ca de nesci lupi rapitori, aratandu si documentandu susu fora de legile loru, tususi stepanii cei marisori nu voiescu a-ii suspende, ci desconsidera vactele si plansorea bietului poporu, alungandu de la usile loru pe cei ce li se plangu si spunendu li cã notariulu totu de a un'a lucrã bine, cãci urma legii, pe carea nu o potu scî preoti ori invetiatorii romani.

Daca cutesa inse a se opune cine-va nelegaliloru si tiraniciloru pasi ai notariloru — apoi numai decãtu notarii inchidu pe respectivulu ca renitente cãte atãtea dile, câtu are sê-i deo de lucru, si apoi numai i da drumulu flamendu si incarcatu de lovituri si pumnituri. De aici apoi nu arerori audi dingur'a poporului: „feresece-ne Domne de donna de romanu;“ nu go intielegu inse aci sub domni de romanu cei buni, blandi si drepti, ci cei ce cërca si sangele a i-lu sugu.

Voiu sê aduca aci si eu o ilustratiune a acestui trisnu adaveru. O facu acésta pentru ca sê se indemne prin acestu casu si poporulu nostru de randu, a apretiu invetiatur'a si sfatulu conducatoriloru celoru buni si a se feri sê asculte de cei ce-lu ducu cu sil'a unde-va si a nu li urmã pana candu nu va fi intrebatu de adaveratii apertori ai poporului romanu, cã ôre ce aro de facutu? —

Pela anulu 1852 în comun'a Fizesiu orã notariu romanulu Ioane Dumitru, fecioru de invetiatoriu din Silha lauga Lugosiu; poporulu acelu cercu notariulu dupa unu procesu de doi ani, prin stathaltierei-ulu din Temisiora nu mai cu greu potu scapã de elu. Prin resolutiunea compoente dlu D. fã despoianu de posibilitatea de a mai invecsa vr'unu oficiu publicu. În 1861 vediaramu pe I. D. figurandu în cerculu Cosiava de jude cercualu titulariu, sub nume de *Demeter János, tisztszetbeli szolgabiro,* dar în 1862, va sê dica dupa o dôrnata de unu anu,

si de acolo fã lapodatu de adreptulu din Budã prin locotentele, si inca cu observare, cã mai multu nici scrietoriu în vr'o calcalaria cu manipulatiune de bani sê nu fie primitu. Astu felu de atunci pana în diu'a de astadi I. Demeter se affa în cercetare criminala. Cu rôte acéstea la anulu 1868 lu-tramise afinulu seu, supremulu comite *Fauru*, prin judelu de atunci *Stolajanu*, de notariu substitutu la cerculu *Valepai*, unde în 1869 si fã intaritu cu decretu definitivu, subscrisu si intaritu de primulu vicecomite *Makay*, desi în sensulu replicii supremului comite si respective a proto-judelui cercualu, data suspinsului notariu Ienchi, sê vede cã numai suplescesce locul suspinsului Ienchi, pana la finala deslegare a lucrului — si desi protestã poporulu si se facura încercãri a se opune acéstei obruderii de notariu a dlui I. D.

Poporulu în toti anii încercã a scapã de Demeter — dar' nu i succese, ci — co e mai multu — dlu D. din anu în anu se lasã în belituri totu mai mari si mai grozave, panã candu ajunse érasi a fi pedepsu si cu inchisore. Poporulu totu nu potã scapã de elu.

Urindu-se omeniloru de a mai recurgu pe la comitatu si inaltulu ministeriu dupa dreptatu, si convingendu-se cã dreptatea la stepanii nostri se calca în petiôre, se adunã în domniã de 3/15 nov si — luandu pe judele comunalu din Valeapai din apoi, lurogara ca pe responsabilitatea loru sê incuie cancelariã, si sê lapede afara pe tiranulu, cea ce vedindu Demeteru o tuli cu fug'a, ascundindu-se. — Preotulu localu si altii mai multi voira se aline poporulu, dar nu ajutã nimica, si numai cu greu se linisce poporulu, dupa ce la sfatulu bunu a proprietariulu mare, Emiliu Athanasieviciu, judele comunalu incuie us'a cancelariei si o sigilã punendu pazitori aci, era chiale prin reprezentantii comunei, fusera duse la Vicecomitele comitatensu si predate acéstuia.

Resultatulu fã cã dlu jude cercualu fã tramisu afara joi în 7/19 noev. n. si în o siediintia a tuturor reprezentantiloru din comunelo cercului notariulu, tienu o forma de investigare, intrebandu cã cine a indemnatu pe poporu d'a inchide cancelariã notariala? — Dupa multe alte intrebãri, în urma se scose adaverulu, cã deca *Demetru* nu fugiã din cancelaria si nu se ascundia, atunci nu se inchidea cancelariã; indemnã de a încercã acéstu pasu s'a doveditu cã au datu stepanii cari nu o data, ci totu deaun'a calca legea comunale, facuta de oi.

Dupa acea presentandu dlu jude cercuale chiale cancelariei si descidindu-se acésta, setienã acel siediintia, în carea se fact substituirea în sensulu legii; era dlu Demeter este dopusu din oficiu si datu judetialulu.

Vedeti dniloru notari comunali si ori cari alti oficiali! — asiã va sê o patiti cu toti cei ce trati din sudorea poporului si totusi nu ve interesati de interesele lui materiali si spirituali.

Èr voi Romani apoi, cari aveti notari sêu alti oficiali, cu totu respectulu facia de lege, si cari ve spriginescu pe voi a ajungela o bunastare, nu lasati sê vi-ii rapesca stepanii prin uneltirile loru, voindu acésta a ve despoia de cei buni si a vi dã paseri, cari si în somnu planuescu contra vostra; paditi deci la alegorile notariloru si a altoru oficiali, sê nu ve insiele cu promisiuni, cãci vedeti, cã pre cei buni ni-ii alunga domni cu poterea dela noi, era pre cei rei îi tienu cu sil'a pre capulu nostru. Invetiati din patientia celoru din Valeapai! —

Incatu privesc alegerea reprezentantiloru comitatensu carea ayã locu în acésta comuna ca în centru, ar fi multe de insiratu. Si aci stepanii au propusu între 5 individi ce erã a se alege, în locul celoru trasi prin sôrte — 3 straini si numai 2 romani, adeca peste 3200 suflete romani din acestu cercu sê aiba reprezentanti numai doi romani, era cam celo peste o suta de nemti, slovaci si bulgari sê aiba 3 reprezentanti. Romanii din cerculu acésta, audindu de planulu acésta, numai decãtu se intielesara ca toti cinci alesi; sê fie romani si anume donii: Iosifu Bontila, Paulu Munteanu, Vasiliu Popoviciu, D. Damsia, si Georgiu Telescu. În diu'a alegerei inse, la 15/27 nov. dlu jude cercuale ne fact atenti, cã Paulu Munteanu nu pôte fi alesu, de ôra-ce nu e alegatoriu, de si platece contributiunea de 2 1/2 ani. Luandu-se totusi spre orientare acésta observare candidaramu pe Elie Crainice-

scu care dupa unu patrariu de ora se retrase, nu sciu din ce motive si din a cui îndemnu. De aci apoi cu greu se potã mediloci con centrarea în persônã economului Achimu Despau, din Barbosu; n'am reusatu iuse cãci unu evreu insiolã reverend'a cea afumata a popii Vlasa din Valepai, carele ni si stricã totu planulu de ora ce poporulu nu voiã a ascultã de unu asiã preotu, dicandu cã mai bucuros votedia pe ori cine numai cu jidovu nu. Asiã se alese de membru unu preotu rom cath. din Iersogu, dar numai pre langa presiunea judelui cercuale. — *Diogenu.*

M. Radna, 10/22 noevre 1874.

Anunciãsemu în o ultima corespundintia, cã pe diu'a de adi, 10/22 nov. a fost dofipta alegerea de preotu la noi. Resultatulu acéstei alegerei este o proba, cã câtu de multu a potutu influentiã politicã nemorale a celoru de sus chiar si asupra afaceriloru mai interne a le nôstre. Daca nu am cunôsc acésta trista influentia, am incepe a crede cã poporulu nostru i place a fi de risulu si batjocur'a strainiloru; cunoscendu inse influentiã demoralizatoria a celoru de susu, trebue numai sê plangemu cã poporulu nostru nu apuca odata a cunôsc pre leprosi, cari — intrandu în soldulu nepreteniloru nostri, lucra ca liberalea nostra constitutiune besoricésca sê o întorca în daun'a nostra. Acésta le dovedesce eclatantiminte si alegerea de preotu din Radna. Devenindu parochiã din Radna vacante, s'a deschisu concursu pentru implinirea ei în restimpu de 8 septemane. Concurenti s'au ivitu doi: *Teodoru Pelt*, clericu absolutu cu testimoni precelinte, si pop'a *Miclosy*. Pe cel'a ni-lu recomandã forte documintele sale ca deplinu calificatu; pe cest'a trecutulu seu ca omu pliuu de faradelegi, de abusuri, de crime contra besericiei, scôlei si peste totu contra natiunii romane.

Omeni de anima din Radna, cari sciu ce va sê dica alegerea de preotu, se si pusera în mi-care, pentru alegerea unui barbatu bravu, care sê scie si sê aiba vointia si taria a aporã interesele natiunii nôstre; cati-va ticcalosi inse, în frunte cu popa *Miclosy*, seduse poporulu de diosu prin felurite monelo si abusuri. Si nemoral'a invinse.

Voiu sê atingu cãtãva date biografice a alesului *Miklosy*, ca sê lu cunôscã totu snfoltolu romanu, ér Veneratulu consist. sê si se improspete, cã pe cine aro de a intari de preotu în Radna.

Miclosy a venit la Radna pe la anulu 1858 ca capelanu: elu fuse adusu aici de sóru seu Nicolae Milli, primulu omu avutu în Radna pe atunci, si de acea — dupa cum se spune, de o mare influentia; bietulu betranu inse curendu se aflã amaru insielatu în ginorele seu. Murindu Milli, murea lui, Maria, dupa cum ni dovedescu actelo, a fostu de ne-numerate ori maltratata si batuta de pop'a, ér fêt'a lui, Elena, respective sóci'a lui *Miclosy*, a muritu de bataile lui *Miclosy*, casi mam'a ei. Remase apoi pop'a cu 3 copii minoreni si cu o avere frumôsoa dela sóru seu; delocu inse se puse averea sub man'a tutoreloru orfanale, cãci în popa nimenea n'avea încredere. De aci incepã pop'a a fi câtu numai so pôte de scandalosu în publicu. Elu amblã de a lungulu stradelor, inca la inceputu numai în ismone, injurandu si creandu certe si cu unulu si cu altulu din poporeni, si apoi se puse a alege din titôrie intitôrie, dupa placu. La alegerea de ablegatu din 1861, pentru abuserile lui si pentru tractarea cea rea cu poporulu, cei asupriti i aprinsara casa, ca respãta. De aci incepã apoi *Miclosy* nostru continu a suprinde lumea cu abusuri si mai neaudite despre unu popa.

Primulu actu de vitejta lu factu im pus. candu pe Ioanu Gaboru, îndreptandu asupra acéstuia dône loviture de pãsa, si apoi — ca crudimea sê fie mai mare — sê puse de-lu si junghiã. Pentru acestu actu barbaru a fost suspinsu doi ani si inchisu în tomnitia 2-3 luni, precum ni dovedescu sentintia adusa asupra-i. Sub tempulu suspinderii inse nu orã di sê nu se imbete si sê nu se bata cu ômenii.

Acestu monstru de popa ambla cu o siuba insinorata si cu o caciula de vulpe cu codã în susu, în armat u din crescutu pana în talpi cu bâtele numite „*Nanci si Nadejdea*“ si cu unu buz-luganu sub numele de „*gyontat*“

apoi cu pistole simple si revolvore etc. Astu-
feliu inarmatu ambla continu a provocă
scandale, atacandu pre totu omulu. Pentru ată-
curi ce a facutu preotiloru, notariloru, inve-
tiatoriloru si altoru omeni de omenia, mai
adese a fost pedepsitu cu multo de bani si
cu inchisore, fora ca se se fie indreptatu in
cātu-va.

Acestu omu renegatu pana in afundulu
animei sale, de 16 ani de candu se afla in
comun'a noastră, ca popa romanescu, nici la o
ocasiune n'a tîenutu cu interesele poporului
nostru, ci la tôte miscamintele pentru buna-
starea Romanului, — elu se puse in tabar'a
dusmanilor nostri, lucrandu contra interese-
loru romane. Este inse mai caracteristicu
aceea, că chiar elu se pune in frun'ca con-
trariloru nostri si in celu mai scandalu
modu laticese coruptiunea si nemoralitatea in
poporu, încātu nepretenii nostrii, pentru că
atātu li ajuta a ruina pe Romanu, lu-titulădia
„a mi derék papunk Miksa.“

Abusurile, nelegalitățile, nemoralitatea
scandalele etc, a acestui omu, atātu pe tere-
nulu besericescu, cătu si pe celu scolastecu
pe celu socialu si ca omu privatu—sunat tătă
de multe, in cătu am trebuî se scriemu o carte
intregu. Noi tîenemu inse a fi pré destulu
cātu am indegetatu, Ńeu atātu mai vertosu,
căci faptele lui Miclosy sunt cunoscute si vene-
rabilului consistoriu. Insemnămu inca aci apoi,
că intrigele reutatisiloru si coruptiunile de
totu felulu au adunatu pre toti cei stricati,
cari apoi au asecuratu pecatosului alegerea.
Venerab. consist. va se fie incunoscintiatu
despre tote aceste abuzuri si felurite corrup-
tiuni, si avemu firm'a speranti'a, că va corch
se scape beseric'a, scol'a si tôte interesele
Romaniloru de acēsta lăpra de Miclosy;
la din contra trist e au se fie urmările.

Am disu!

Mai multi fruntasi.

Cer colu Balintin, Carasiu in 1. dec. n. 1874.

Observandu in multu pretiuittulu diuaru
„Albina“ unele notitii, referitōrie la alegerile
de reprezentanti comitatensi, éta vinu si eu a
informă on. publicu cetitoriu asupra alegerii
nōstre din Balintiu, comitat. Barasiu, care
alegere s'a intemplantu la 27/11 a. c. Fiindu
in acestu cercu, puru romanescu, siess repre-
sentanti de a se alege, nutriamu coa mai buna
speranti'a, de a reusă totu cu romani, adevar-
rati fii ai natiunii; dar — ne am insielatu!

In daru fusera incercările braviloru
preoti, bine simtitori; căci dintre siess
candidati romani, carora se opusera optu de
alte nationalități, abia cu mare nevoia po-
turamu reusă cu tenerulu preotu St. Martino-
viciu, pre carele încātu l'amu cunoscutu, lu-
potemu numeră între romanii de buna spe-
rentia, dela carele deci potemu asteptă că
nu va abusa de votulu celoru peste 280 de
alegatori romani, cu atātu mai alesu, căci
donsulu insusi s'a dechiaratu la provocarea
unui frate alu seu, cumca nici odata nu-si va
uită de interesulu poporului romanu, ci prur-
riă se va nisuf a corespunde detorintei unui
adaveratu fiu alu natiunii si adevaratu pa-
rinte alu poporului. O bucuria nespusa ni-au
casiunatu aceste cuvinte, ale tenerului parin-
te si ni-au servitu de mangaiare in caderea
noastră cu cei'alalti candidati care cadere nu
se pōte ascrie, decātu nepricerii poporului
nostru, ce se lasa amagitu de dusmanii sei
amarnici. Daca o data poporulu nostru va
avé mai multa lumina si mai buna intoligentia,
apoi amagirea i va fi multu mai grea si chiar cu
nepotintia.

Unu alegatoriu.

Siria, noavre 1874.

Detorindu adoverului, si ca onoratu
publicu cetitoriu alu acestei pretiuite fōie se
nu fie sedusu prin cele ce le scrise unu dnu
„Auguru“ de langa Promontoriu, in nru 74 alu
Albinoi de estu tempu, sum silitu a vini se
respondu in pucino la cele scrise.

Dlu „Auguru“ si-incepe corespundintia
sa cu adoveruli frumōse, si anume: că viē-
tia si fericirea unui poporu depindu dela
cultur'a lui; că biseric'a este unu institutu prin
care mai usioru se pote propogă cultur'a
etc; — si apoi că din aceste consideratiuni
Sinodulu eparchialu din Aradu, decise, ca pen-
tru trept'a preutiei numai teneri calificati cu 8
clăssi se se primēscă in institutulu ele-
ricalu. Da, asiă e; cuventele acestea ori do

unde le-au culesu dlu A. si eu le subscriu din to-
tu sufletulu si le-am subscriu inainte de ast'a
inca cu 28 de ani, de candu portu sarcin'a
onorifica a preutiei. Despre acēsta martori
mi-suntu crestinii nostri din Giula, Boiesiu
si Siria, unde amu fostu aplicatu in calitate de
parochu, respective protopresviteru, — dar si
insusi Venerab. Consistoriu din Aradu si
Orade, unde amu adusu servitiile mele in
calitate de asesoru consistorialu — pre cum
apoi si on. membrii din V. Sinode sidin Congresu-
lu nostru nationalu in cari si eu, ca unulu dintre
acei de rondu membri, amu participatu, potu
dice, pana acū totu de un'a de candu este in-
trodusu noulu organismu in s. noastră beserică.

Nu credu apoi că va fi cineva din aceste
ven. corporatiuni care se aiba curagiulu a-mi
dice, că nu am urmatu in totu de a un'a in-
tru realizarea adaverurii loru celoru frumōse, cu
cari si-incepe dlu A. articolulu seu.

Voiu se mai constatū inea un'a.
Precum adeca am aprobatu inceputulu co-
respundintiei din cestiune, tocmai asiă trebe
să condamnă de o parte modulu de cugetare a
dlui A., care de la singulariu indata conchide
la generalu, si apoi trebe se mai accentuediu
că dlu A. vorbesce si ne-adeveru. — Dlu A.
aduce unu casu de abusu protopopescu — si si
est'a nefundatu — si apoi conchide la abusu-
rile protopopiloru peste totu, aruncandu pe
umerii estor'a tōte peccatele si intuncimea ce
ni bantue poporulu. Acēsta conclusiune e casi
„baculus in angulo, ergo pluit“; deci nici nu
mai steu aci la vorba.

Trebu inse se rosfangu ceea ce dice A.
despre mine si procedora mea la alegerea de
parochu in comuna Musca, carea apartieno
potopresviteratulu Siria si asiă e subma-
nuata mio.

Dice dlu A. că n'am substituitu pe
preotii vecini de administratori in parochia
vacante din Musca. Asertiunea acēsta o
ar fi potutu subscrie numai dōra cei ce, candu
e vorb'a de alegeri in beseric'a noastră si anume
de alegeri de episcopu si metropolitu, vor-
bescu de Olteanu si altii, ca de candidati,
respective aspiranti, la acele demnităti; me
miru inse cum pōte grai asiă ceva unu bar-
batu carelo a fostu la alegerea din Musca si
care dupa semne se vede a fi si interesatu
in cauza. Acēsta nu o pricepu. Daca inse d. A.
dorese lumina, faca intrebare la comitetele
parochiali din ambele comune Galsia si Musca,
si numai de cătu se va convinge, cumca
preutimea din Galsia a fostu denumita prin
mine de a administră parochia din cestiune
si că numai mai tardiu s'a denumitu preu-
tulu din Iarcosu G. P. Ostenesca apoi dlu A.
si pana la oficiulu meu si se va convinge,
cumca dispusetiunea prima s'a stramutatu
numai in urmarca cererii comitetului si sino-
dului parochialu extraordinariu, basata pe
juste si considerabili justări. Incredintiediu
aci apoi pe dlu A. că daca dsa cră preutu in
vecinatate si-lu cerea Comitetulu, negresitu
pe Dni'a-lui lu-substituămu si nu erăm necesi-
tatu a fugi in altu protopresviteratu si inca
dupa preotu fara de 8 clăssi.

Mai de parte dice dlu A. că candu se
faci alegerea, — reesi G. P. avendu numai
duoue clăssi gim. si apoi adauge:

„Dupa acestea urmara multe. Destulu
că preotulu G. P. fiindu numitu de admi-
nistratoru se asecură din partea protopo-
pului bine, si apoi si din partea alegatori-
loru.“

La acestea amu a responde dlui A. că
asiă a fostu; preutulu numitu G. P. prin
purtaea sa morala si blanda seita a atrage
pe poporu catra seno. Acēsta inse e o insusire
nabila, de carea nu pré au parte multi din
preotii nostri cei cu câte 8 clăssi, ei audi
numai poporulu nostru plangendu-se in con-
tra multoru preuti cu 8 clăssi, căci acostia
mai toti nu au vocatiune, fiindu crescuti
prin cancelarie pe la advocati si pe aiurea, si
asiă n'au pregatire de preoti, ei de ori ce alt'a,
precum a intrigă si necagi pe bietulu cres-
tinu care numai la casuti'a preutului ar mai
puté avé ceva mangaeare, fiindu si altu cumu
pana la sufletu maltractatu si asupritu de
tōte partilo. Dlu A. — in urm'a spuseloru
sale pote ar avé si acea cutestantia, a serie, că
totu dela protopopu provine si acea cumcā
poporulu striga in gur'a mare: „Sē ne ferēscă
Ddiu de Domnu de romanu!“ Aci asiū
poté inse se me dara eu de catra padure si
se deducu, că toti intieligintii laici sunt incar-
cati de peccate contra poporului; dar nu voiu

a cadé in grasiē'a dlui A., ci insemnu numai, că
diu multiavemu de cei cu cultura spoita incar-
cati, cari prin esempleloru rele ducu poporulu in
ispita de a fi nepasatoriu facia de beserice, scola
si ori ce cauza nationala.

Mai aduge la capetu dlu A. că eu asi fi am-
blatu prin Aradu, pela frundia si erba, ca
alegorca de sub intrebare se se intarēscă. Si
me icrie inso dlu A. daca trebe se-i spunu,
că gur'a-i si aci a spusu unu mare ne-adeveru.
Barbatii dela epitropia fonduriloru comune
si a celei eparchiali, vor sei se i spuna, că tate
retacesce in asertiunea dsale; pōtēscă numai a
ii intrebă. Eu ce dreptu am amblatu prin Aradu
inse in afecerile mele familiare, ér nu pentru
a recomandă intarirea preotului G. P. in
parochia din Musca, căci nici nu este de lipsa
a recomandă aceea ce este facutu dupa lege si
normativele statutulu organieu.

Că am fostu dupa alegora la preutulu G. P.
inca e adeveru; acēsta o faceam inse si atunci,
candu reesia. Alesu Dta, die A, căci sum de acea
convictiune, cumca protopopulu este primus
inter pares, ér nu alta fiantia mai inalta; prin
urmare am onoratu pe preutulu alesu la car-
tirulu densului; negu inse că m'asi fi dusu se-
mi primescu si alta ore care plata, dupa
cum ti-place dtale, a scoini asiă ceva din
serinu si fora a aduce barem urma de argu-
mentu.

Fii acū sanetosu Dle A., si de aci incolea
te invetia si Dta a serie mai multu ade-
veru si a nu rapti din pucintelulu spatiu alu
diurnaleloru nationali prin insirarea de
cornituri babesci, fora cevasi bas?

Georgiu Vasileviciu mp.
protopresviteru

Protocolulu

*Adunării generalei extraordinare a Reu-
niunii invetiatoriloru romani gr. or. din
dieces'a Caransebesiului, tîenute in Lu-
gosiu la 13 octovre 1874, sub presie-
dintia ordinaria a dlui invetiatoriu Vasi-
liu Nicolescu, presiedinte.*

La 6'a perfipta, membrii adunati, dim-
preuna cu presiedintele si alti domni ospeti,
intra in localitatea bibliotecii a tenerimii
scolarie romane gr. or. din Lugosiu, si aci —
insinuandu-se fiecare membru spre conscriere
se vede, că intre on. domni ospeti suntu
presinti: domni parochi locali: Ales-
sandru Ursulescu, Mateiu Ignea, Michaiu
Poereanu; Iosifu Tempea, profesor si Traianu
Hentiu preparandu abs. era dintre membrii
activi, domni invetiatori: Stefanu Lipo-
vanu, membru de comitetu, Ferdinandu Chiri-
tia, din Lugosiu; Ioanu Constantinoviciu,
membru de comitetu, din Bujoru; Nicolau
Bordusu, din Hezeresiu; Iuliu Dorea, membru
de comitetu din Diorientulu-mieu; Ioanu
Cosariu din Silba; Georgiu Maghetiu, din
Sacosiuu ung; Constantinu Popoviciu, din
Sidiōr'a, Danielu Popoviciu, din Satulu-mieu
si Demetriu Gasparu din Lugosiu, ca notariu
alu Reuniunii.

Nr. 1.

Constatandu-se, că numerulu recerutu
alu membriloru activi, dupa prescriesele §-lui
12 din statutu, nu este presinte, dlu presie-
dinto Vasiliu Nicolescu, la recercarea celoru
presinti, prin o cuventare acomodata scopului
si intentiunei, pentru cari este convocata
adunarea presinte, urēta cu parere de reu
neparteciparea membriloru in numeru rece-
rutu — atātu in decursu de doi ani, cătu si
la adunarea presinte; apoi dechiară siedintia
adunarei generalei straord. presinte de des-
chisa si pōtēscă pro domni membri presinti
a ocupă locu si a pasi la desbaterea proieptu-
lui de modificare a statutelu Reuniunii
invetiatoriloru romani gr. or. din dieces'a
Caransebesiului.

Cetindu-se statutele prin notariulu Reu-
niunii in audiuu tuturoru, titlulu: „Statu-
tele Reuniunii invetiatoriloru romani dela
scōlele capitali si elementari populari din die-
ces'a dreptu-maritōria resaritēna a Caran-
sebesiului.“

I. Scopulu Reuniunii.

§- 1. „Scopulu aceste Reuniune este
duplu anume: — pan'aci remane nemodificatu;
ér dela liter'a a) incopendu se facu dupa pro-
ieptulu de modificare alu statutelu urma-
torio amendamente: La §. 1, lit a) in locu de:

„promova rea imprumutata a culturii receru
pentru membrii-participatori“ — se pune
„promovarea culturii si immultirea cuoscint
tieloru didactice intre membrii participanti
— parte prin ventilarea modulu de propu-
nere a varieloru obiepte de invetiamentu,
parte prin comunicarea imprumutata a prassei
castigate pe terenulu instructiunei, si laticrea
produptulu rezultativu preste totu intre
invetiatori.“ — In acostasi §. la lit. b) in locu
de: „provederea cu o pensiune potrivita a
invetiatoriloru deficienti sēu a familieloru loru
orfane,“ — se pune: „provederea invetiatoriloru
deficienti, a veduveloru si orfaniloru acestora,
cu subventiuni anuali sēu pensiuni potrivite
proportiunei de contribuiiri si a aniloru de
servitiu.“

§- 2. Activitatea Reuniunii pentru
ajungerea acestui scopu isoditu va tîenē o
curaro paralela, si se va defasioră pe ba-
sa unui organismu internu precum, urmēza:

II. Organizarea internu a Reuniunii
(Pana aci remane nemodificatu.)

La §. 3. inlocu de: „Membru actualu la
acēsta Reuniune pōte fi ori care invetiatoriu
de scōla capitala si elementara populara
greco-romaitēna din provinci'a bisericēscă a
a Metropolitēi dreptumaritōrie rosaritene ro-
mane pentru Ungaria si Transilvania, dēca:
a) va dovedi o portare morale nepetata;
b) va solvi in totu anulu in cass'a Reu-
niunii 3 percente din plat'a fissa anuale.
Pe diumetate de anu anticipative vor avé
membrii inserisi depune din sum'a anuale
contribuēnda,“ — se pune: „Membrii actu-
ali la acēsta Reuniune pōtu fi la propri'a
loru vointia si dechiarare scrisuala fie-
care professore de scōlele gimnasiati si cele
preparan diali, dela scōlele reali, comerciali si
civili, invetiatorii si invetiatoresele dela
scōlele supiorii populari, capitali si elemen-
tari de religiunea greco-orientala din provin-
ci'a bisericēscă etc; —

a) (remane nemodificatu.)

b) va solvi in totu anulu in cass'a Reu-
niunii 2 percente dela salariulu fissa impre-
natu cu reletele etc.

Din §. 4. „Membrii onorari ori protectorii
Reuniunii potu fi unii barbati, cari sēu si-au
castigatu merita in sembrate pentru beserica
si resp. scōla dreptu maritōria resaritēna ro-
mana, sēu vor fi contribuitu o suma mai no-
tavera pentru inaintarea scopuriloru Reu-
niunii,“ — remane nemodificatu mai ada-
gendu-se apoi: „avendu dreptu a partecipa
la adunările generale cu votu consultativu.“

§. 5. „Oricare doritoriu de a fi membru
la acēsta Reuniune se inserie cu obligamentu
— aci in locu de: „pe 3 ani“ se pune — „pe
viētia, avendu a solvi in totu anulu prescri-
sele in §. 2, lit. b) a acestui statutu pona se
va află in functiune“ — si in poterea inseri-
erei se deobliga a observă prescriesele statuta-
rie, si in casulu neplatirei regulate a tasei,
a se supune judecătii ordinarie pentru esse-
cutarea detoricii restantiali. — Dupa consti-
tuirea Reuniunii, doritorii de a intră ca mem-
brii, au a se insinua prin unulu dintre mem-
bri, si a se admite sēu in adunarea generala,
sēu in adunarea de comitetu.“

§. 6. „Eschiderca oricarui membru din
Reuniune pōte avé locu sēu dia cauza ne-
platirei regulate a taseloru, sēu dēca ar dovedi
o portare morala petata, sēu in fine dēca
preste totu aru dovedi intentiuni stricatiōse
pentru scopulu Reuniunii.“ Se mai adauge
aci: „si atari individi eschisi si-perdu dreptulu
de pretensiune prescriu in §. 1. lit. b) in-
cātu causa eschiderci a provenitu dela ei
insisi.“

„Eschiderca se pōte intemplă numai in
adunarea generala cu o majoritate de voturi
secrete.“

§. 7. „Numai acei invetiatori deficienti
potu se contedie la o — aci se adauge: „sub-
ventiune ori“ pensiune proportionala a anu-
lui servitiulu loru, cari au fostu membri Reu-
niunii, si cari nu prin vin'a loru propria au
devenitu in stare de deficientia.

§. 8. In locu de: „Pensiunile familieloru
orfane a le invetiatoriloru fosti membri
de Reuniune, numai amesuratu aniloru do-
servitiu a repositatulu membru se potu a somnă
cari inse se voru compută dela terminulu ins-
crierii loru ca membri. (Amendamentu: „Sub-
ventiunele ori pensiunile invetiatoriloru defi-
cienti, a veduveloru si ale familieloru orfane,
— au a se asemnă membriloru a necuratu au

loru de servitiu si a proportiunii de contri-
buire.)

§. 9. „Unulu din cele doue scopuri, ade-
ca: promovarea culturii e să se ajunga prin
procurarea foiloru periodice si a cărtiloru se
adauge aici: „dactice,“ cari cadu in sferă in-
vetiatioreasca, precum si prin pregătirea, — aci er
in locu de: „conversărilor si desbatărilor —
se pune: „obiepteloru de conversare si desba-
tere“ sēu compunerea disertatiuniloru de
acestu genu“.

§. 10. Conducerea afaceriloru „Reuni-
unei“ se conrede adunării generali si comi-
tetului. (Remane nemodificatu.)

A. Adunarea generală.

§. 11. Totalitatea membru loru actuali
constitue adunarea generală, la carea acesti
membri participa cu votu decisivu.

„Adunarea generală se țiene in totu
anulu odata si anume pe tempulu ferieleru ge-
nerali, in lună si diu prin comitetu defigenda,
— aici se adauge: „la carea este indetoratu
fiecare membru a se infacisă. Absintiase
pōve scusă numai prin morbu, sēu impre-
jurări momentose familiari. Acelu membru,
care nu s'a prezentatu la adunarea generală
si nu a produsu motive rectificatorie suficien-
te, este deobligatu a solvi pentru fiecare di
absentata câte doi florini v. a. pe sēma fon-
dului Reuniunei, care suma in casu de nece-
sitate Reuniunea e indreptatita si prin jude-
tica a o incasă.“ „Loculu adunăriloru generali
(aci er se adauge: „are“ a variă si va fi
detiermuritu in totu anulu de adunarea gene-
rală.“ —

§. 11. „Pentru aducerea unei decisiuni
valide se potesece fiintia de facia celu pucinu
a 1/3 = una tertialitate din totalitatea mem-
briloru. (Remane nemodificatu.)

§. 13. „Obieptele consultăriloru si deci-
siuneloru in adunări generali suntu:

a) Escoperea reportului facutu prin co-
mitetu, despre activitatea aceluasi in anulu
de curendu trecutu;

b) Essaminarea socōtei de pe anulu
trecutu;

c) Prelucrarea socōtei preliminarie pe
anulu venitoriu;

d) Defigerea si asemnarea, — aci in locu
de: „pensiunare“ se pune: „de subventiuni
si pensiuni“ pe anulu venitoriu;

e) Desbaterea si deciderea ori caroru
cauze premergetorie si atingetorie de comu-
nulu interesu alu Reuniunei, si anume: pre-
cetirea unoru disertatiuni compuse de unulu
sēu altulu membru, — consultări despre une-
le reforme in invetiamentu si altele asemene;

f) Primirea membriloru actuali sēu
onorari, prin achiamatiune, sēu votisare cu
majoritate absoluta.

In fine:

g) Alegerea funcționariloru loru si a comi-
tetului pre anulu venitoriu, cu achiamatiune
sēu votisare, potundu se la validitatea ale-
gerei majoritatea voturiloru ale membri-
loru de facia. (Va urmă.)

Varietati.

(Prē santia Sa, parintele Mironu),
alesulu arhiepiscopu si metropolitu, a sēra a sositu
aici, fiindu chiamatu de guvern — dupa cum
se dă cu socotela, pentru depunerea juramen-
tului. — Actele electorale se spedasera din
Sibiu — pe posta domineca sēr'a. —

(Intreprindere dēma de spriginitu.) Te-
melt'a ori carui neamu e poporul. A inaltia
poporul e a inaltia insu-si neamulu. Aven-
tulu poporului in luminare, e aventulu nea-
mului intregu.

Trebuie darsă tēndemu toti la descep-
tarea si poleirea poporului nostru.

Unu mijlocu puternicu spre acestu scopu
este si literatur'a.

Alte neamuri au o bogata literatura
poporală; noi insă n'avemu, decâtu prē pucine
scrieri de acestu felu.

Asiā darsă trebie sē dāmu si poporului
nostru ce-va de cetitu.

Dar elu nu cetesce, — mi-se va respunde
din unele părți.

Io nu sum de parerea acēst'a. Toti cei
ce amu vedutu, că cu ce iubire cetesce tie-
ranulu nostru „Alesandri'a“ si alte scrieri
poporali, din cele putione câte avemu, — amu
avutu privilegiulu a ne convinge, că elu ar
ceti bucosu, de cumva ar avē ce?

Navemu cărți si foi pentru poporu
compuse dupa priceperea si placulu seu si
scrise in limb'a lui neschimosita. Eța pentru
ce nu cetesce elu!

Acēsta convingere adunca e indemnulu
gandiriloru mele, de mai mai multi ani. Si
inca de atunci mi-am propusu sē concurgu si
io cu puterile mele slabe, d'a putē dā popo-
rului nostru ce-va de cetitu.

Incuragiatu de mai multi barbati vred-
nici de recunoscintia, eța vinu darsă a in-
scintia, că la anulu nou voiu scōte pentru po-
porulu romanu o foitia cu numirea: „Siedio-
toarea“, care va eost odata pe luna, totu de a un'a
in prim'a si va constā pe anulu intregu numai
1 florinu.

Foitia mea, ferind -se de politica, va
cuprinde de tōte, ce dupa parerea mea popo-
rulu va ceti cu placere: balade, doine si hore,
poveste, intemplări, invetiature, anecdote,
ciumeliture si altele. Scopulu meu de frunte
este a o latf cātu mai multu in poporu, căci
printr'ins'a se va desvoltā gustulu de cetire,
si astufeliu va face locu si altoru scrieri.

Ețe vointia mea. Acum, iubiti cartu-
rari ai poporului nostru, e rondulu dvōstre.

Me rogu darsă de toti preotii si inveti-
atorii buni si adeverati ai poporului nostru,
sē binevoiesca a introduce foit'a acēst'a in
poporu. Sunt multe sate romanesce, si in ele
multi plugari, cari seiu carte, si cari voru jertfi
bucuros 1 fl pe anu pentru ca si ei, sēu pruncii
loru, cari ambla la scōla, sē aiba o fōia roma-
nesca.

Inca odata me rogu de toti iubitorii de
inaintarea poporului nostru, sē spriginēca
acēsta intreprindere! La intemeierea ei nu
me indēmna cāstigulu, căci cu pretulu de 1 fl.
pe unu anu intregu de asiā ce-va nicei vorba
nu pōte sē fia. Singurul scopu alu meu e des-
ceptarea si luminarea poporulu.

Banii sē se tramita inainte, pe unu anu
intregu; in rate nu se potu primi.

Budapēsta, 4 decem vre 1874.

Iosifu Vulcanu.

(Erasu unu actu alu justitiei magiare.)
La tribunalulu regiu din Aradu, in 30/11. a.
c. se publicā decisiulu forului de cassatiune,
prin care se reiciēdia gravamenulu de nulita-
te alu Dlu F. H. Longiuu, in procesulu de
presa avutu cu Koos.

Precum de altadata — in astfeliu de
casu — asiā si acum, nu poteamu sē ne as-
cetām la resultatu mai bunu. Dlu I. H.
Longiuu dar adi-mane, va intrā in purgato-
riulu din Vatiu — precum se crede, unde im-
preuna cu confratele seu G. M. Liuba, vor
meditā liniscti asupra dulcoru fructe a jus-
titiei magiare.

(Necrologu) Iulia, fiic'a cetatiunelui ro-
manu si a Epitropului primariu a bisericeii
catedrali din Aradu, Demetriu Iorgoviciu, in
primavēr'a vietiei sale, in 27/15 noemvre
a. c. si-dede nobilulu sufletu in manele crea-
torului, lasandu in profundu doiu pe necon-
solatii sei parenti, frati, sorori, consangeni si
cunoscuti.

Remasitiile pamentesce a fericitei sē
stremutala la odichn'a eterna in 28/16. no-
emvre. — *Fie-i tierin'a usiora!*

(Tinerimea romana din Budapēsta.) in-
trunindu-se in adunare gen erale, domineca la 6
dec. n. a. c. in localitatea societății „Petru-Ma-
iōru“ — de o parte considerandu momentulu
d'a representā pe romani in Bpēsta si prin intro-
pinderi de petreceri, si de a legā prin acēst'a
pe toti romanii mai strensu la olalta, er' de alta
parte in dorulu seu d'a mediloc ajutorarea
materialmente a desvoltării culturale a tēneriloru
romani din societatea „Petru-Maiōru, — a a-
flatu de bine a arangia si in carnevalulu anu-
lui 1875 unu Balu romanu in Budapēsta,
destinandu venitululu curatu alu acēstui balu
societății literarie „Petru Maiōru.“ Cu esecu-
tarea acēstei intreprinderi a si insarcinatu
unu comitetu.

Din adunarea generală a tinerimei ro-
mane din Budapēsta, ținuta in 6 dec. 1874.

Petru Trutia m. p. Victoru Maniuu, p.
presied. ad hoc. not, ad hoc.

(Incercările de magiarizare se continua pe
tōte căile si in tōte locurile.) Eța si aci
unu esemplu eclatante. Este abiā unu anu
de dile, de candu teologii romani gr cat.
fura strapusi din seminariulu centrale din Vie-
na a santei Barbara, in celu din Budapēsta.
Am iusemnatu si atunci, că dnii magiari nu-
intentiunēdia prin acēsta stramutare, de cātu
terorisarea teologiloru romani, intru a-ii ma-
giari sã.

Faptele urma a adeveri temerile ce ave-
am atunci. Teologii gr. cat. aveau adeca in
seminariulu din Viena o societate besericēs-
ca literaria; cu mutarea loru in Bpēsta inse-
li se intredise continuarea activității loru
de acēsta natura, er rogarea adresata prima-
telui de a li lertā sē se constitue si aici in
o societate bisericesca literaria, se resolvi
nefavoritoriu, spunendu-li-se verde in
ochi, că teologii romani gr. cat. s'au adusu la
Bpēsta numai pentru ca sē invetia limb'a ma-
giara si sē se adape de unu spiritu patrioticu
magiaru.

Din acestu incidinte bravii nostri fe-
tiori, se plansera la capii besericeii gr. cat. si
li cerura intrevenirea. — Nutrimu speranti'a
că cei chiamati vor sei si nu vor intrelasā
a-si apērā fiii sufletesce; căci mai bine sē abdicā
romanii de tōte stipendiele de la straini do-
cātu sē-le guste acēstea pre langa sacrificiulu
d'a espuneteneretulu desnationalisării. In urma
ce preoti romani ar si potē facei teologi, cari
in totu tempulu, cātu se pregatescu la preotia,
nu numai nu se deprindu in cele ce se ținū
de ritulu orientale alu bes ericeii gr. cat., dar
inca nicei a vorbi romanesce nu li se ținū.
Tr iste dile am ajunsu, dar si mai amaru a re-
sē ni fie viitorulu, da ca vom traī totu in ne-
pasare. —

(Constantia cocostăriloru.) O parēchia
de cocostărci si-construise cuibulu pe ba-
geaculu unui tieranu din Galitia. Femei'a
clocea dejā oșele sale cele mari si frumose,
cându veni o ideia reutaciōsa in mintea unoru
strengari din localitate. Ei luara unu ou de
gāscă si — in absentia bar batului ce plecase a
venā brōsce, se luara si p usera acestu ou in
cuibu. In momentulu esirei din ghiōce, esl si
boboculu. Barbatulu, la vederea acēstui strainu
clāncani furiosu, sburā departe de femei'a sa si
traī singuratecu, abs orbitu in reflecșiunile sale,
pe coperementulu unui castelu vechiu. Candu
sosl tempulu emigrării, cocostărcii se adu-
nara intr'o livada mare, spre a judecā pe in-
fidel a; formara unu cercu, barba tulu ofensatu
clāncani, ceialalti i respunsera, si femei'a tiepā
de na casu Erā inocenta, sarman'a pasere! Cu
tōte ecēstea, judecatorii i infipse pliscurile in
corpusi ea murī. —

Provocare.

Conformu otarirei aduse de adunarea
generală extraordinaria la consultările, ținute
in Lugosiu in 13 Optomvre a. c. in urmarea
neparticipării numerulu recerutu la comite-
tele convocade, — se comunica domniloru
membri actuali, că mentiuna ta adunare, ba-
sata pe §. 5. din statute, si-ia permissiune a
decide, că: deōrace deobligamentulu de trei
ani alu membriloru inscriși, a espiratu inca
in adunare generală din Boccea, in 1872, for-
de a se aduce atunci in privintia acēst'a deci-
siune — sē se provōce a se inscrie de nou ca
membri actuali la acēsta Reuniuni, avendu deo-
data a se dechiarā scrisualmente cu acelu ada-
usu, că densii la ținend'a adunare generală
ce se va convocā conformu prescrieloru sta-
tutarie, voru avē a se supune statuteloru mo-
dificate, — acceptande inse de majoritatea
membriloru, prescria de statute.

Dechiaratiunile, asiā si obser vările fa-
cēnde asupra statuteloru modificate si cari se
publica spre acestu scopu in „Albina,“ —
sunt a se strapune la presidiu.

Erā restantiile, celu pucinu de pe cei
trei ani espirati, sunt de se tramite cassa-
riului provisoriu Demetriu Gasparu, in Lugosiu
carele se insarcinēdia a portā unu diariu
regulatu, depunendu neamenatu in casa de pa-
strare snamele incurgende.

Lugosiu, in 14 noemvre 1874.

Vasilie Nicolescu m. p. presiedinte;
Demetriu Gasparump. not. Reun.

Responu si reflectare

Coloru „M a i m u l t i“, ce-si datara din D e v a si n i;
tramisera din B l a s i u si adeca la adres'a Redactorelui
respundiatoriu alu Albinei — câte-va seriōse si fōr t e
ponderōse observatiuni cu privintia la notitia din nrulu
86, despre pretins'a deja urmata numire de episcopu
romanu gr. cat. la Lugosiu;

Mai antaiu de tōte, Redactorele r espundiatoriu,
numai astadi retornatu de la Sibiu, nu potea sējaiba con-
ciantia despre cuprinsulu acēlei notitie, — er astadi
atāt'a aflatu, că — ea s'a facutu din o anima juna,
curata.

Cu tōte acēstea Redactorele respundiatoriu
imparte intusi deplinu temerile si ingrigirile ce esprimu
cei „M a i m u l t i“, si li multiamesce acēst'ora, căci i
le au adresatu; dar — ii rōgāsē recugete, că — pri-
doscoferiri n u m a i p r i v a t e n u s e p ō t e p r e v e n i
reulu. Red.

Caus'a intardiatei esiri a
acēstui nr. a fost absinti'a pana ieri a
Redactorelui respundiatoriu. Rogāmū a
si scusati, pentru motivulu, că acēsta ab-
sintia n'a fost, din vr'o placere sēu vr' unu
interesu particulariu alu Redactorelui, ci
intr'o cauza publica, grave.

Redactiunea.

„Albina“,

Institutu de creditu si de economii,
in Sibiu

primesco depuneri de capitalte spre frupti-
ficare:

a) prelanga anuciarea redicării in
sensulu statuteloru, cu 6% interese;

b) sub conditiune, d'a se anuciā insti-
tutului redicarea depunerii la trei lune ina-
nte, cu 6 1/2 %;

c) sub conditiune, d'a se anuciā insti-
tutului redicarea depunerii la siessa lune ina-
inte, cu 7% interese.

Cu privire la conditiunile b) si c) de-
ponentale are a se dechiarā in diu'a depune-
rii; căci altu-cum inlocarea se va privi ca
urmata sub conditiunea a)

Interesele incepu cu diu'a, care urmē-
dia dupa diu'a depunerii, si incēta cu diu'a
premergetorie dilei, in care se redica depu-
nerea, cu acelu adaosu inse, că numai dela
acele capitalie se dau interese, cari stau de-
puse la institutu celu pucinu 15 dile.

Depunerile tramise prin posta se resolvu
totu-deaun'a in diu'a primiroi, prin spedarea
libelului la adres'a deponentelui.

Sibiu, 25 noemvre 1874.

2—4 Directiunea institutului.

De mare importantia!

Dr.

Alexandru Popoviciu,

Mediculu romanu dela bāile lui Hercule
langa Meedta,

prin acēst'a are onōre a face conoscutu
P. T. Publicului romanu si Clientelei sale
peste totu, cumca a deschisu

„Salonu de consultare“

in Viena, Asperngasse nr. 1. in faci'a otelului
„Europa.“

Densulu primesco asup'r'a sa — aran-
giarea de consulte medicali cu medicii spe-
cialisti, dintre celebritățile Vienei, dupa
natur'a si gravitatea casuriloru, ratiōna-
nandu Professoriloru essactminte despre
sufertintele pacientiloru, pentru ca acēst'a,
si anume Romanii straini in Viena, sē nu
mai fie sedusi si speculati de feliturimā de
ciarlatani.

Pacientii neconșcetori de limba si
for' de orientare in Viena, la locuintia sa
potu avē unu internatu cu totulu comodu
si in tōta privintia satisfactoriu.

Intr'unu cuventu: Dr. Alexan-
dru Popoviciu primesco in salonulu
seu a supra-si ori-ce insarcinare, ce atinge
sfer'a medicala, precum si ingrigirea pentru
internarea bolnaviloru pe la institutete de
sanetate corespondiatōrie, s. a. s. a.